

În conformitate cu prevederile Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, Unitatea Administrativ Teritorială al orașului Jibou pune la dispoziția publicului interesat Raportul anual de Evaluare a implementării Legii nr.544/2001.

**RAPORT DE EVALUARE A IMPLEMENTĂRII LEGII Nr.
544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes
public, în anul 2020**

Accesul liber și neîngrădit al persoanei la orice informații de interes public, constituie un principiu de bază al relațiilor dintre persoane și autoritățile publice, protejat de Constituția României și de documentele internaționale ratificate de Parlamentul României. Reglementările de bază privind liberul acces la informațiile de interes public sunt cuprinse în legile naționale care preiau documente internaționale. De exemplu în Declarația Universală a Drepturilor Omului, prin art.19 se prevede că „orice om are dreptul la libertatea opiniei și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat”. Similar Convenția Europeană pentru Drepturile Omului prin art.10 precum și Constituția României la art.31 garantează că „dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de personal”. În aplicarea acestor texte au fost adoptate Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public și respectiv Hotărârea nr.123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public. Scopul adoptării Legii nr.544/2001 îl constituie asigurarea accesului liber și neîngrădit al oricărei persoane la orice informații de interes public.

Orice persoană are dreptul să solicite și să obțină de la autoritățile și instituțiile publice, în condițiile legii, informații de interes public potrivit art.6, alin.1 din Legea nr.544/2001. În virtutea acestui drept, autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să asigure persoanelor, la cererea acestora,

informațiile de interes public solicitate în scris sau verbal. Informația de interes public se referă la orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației.

Asigurarea de către Unitatea Administrativă Teritorială oraș Jibou a accesului la informațiile de interes public se face din oficiu sau la cerere, prin intermediu persoanei desemnate în acest scop.

Atunci când o persoană se consideră vătămată în drepturile sale, prevăzute în Legea nr.544/2001, poate face plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază teritorială domiciliază sau în a cărei raza teritorială se află sediul autorității ori al instituției publice. Tribunalul, atunci când găsește în temeiul cererii formulată împotriva autorității sau instituției publice obligă autoritatea sau instituția publică să furnizeze informațiile de interes public solicitate și, dacă sunt cerute și probate, să plătească despăgubiri morale.

Informațiile de interes public pot fi solicitate verbal sau în scris, la alegere, de către orice persoană. Cererea persoanei solicitante nu a trebuit să fie motivată. Cererea scrisă și transmisă direct sau prin fax, respectiv e-mail-urile instituției a fost preferată de cetățenii orașului, persoane fizice, persoane juridice, sau a fost transmisă prin oficiul poștal și cererea a conținut o dată a poștei în raport de care se calculează termenul de răspuns.

Cererea scrisă s-a făcut pentru comunicarea oricărui gen de informații de interes public, inclusiv a celor care se comunică din oficiu. Cererea scrisă ilizibil nu a constituit un motiv de refuz al comunicării informațiilor, deoarece atunci când instituția a întâmpinat dificultăți în identificarea și difuzarea informației, inclusiv din cauza scrisului ilizibil, a adus la cunoștință persoanei solicitante, în scris, acest fapt în termen de 10 zile.

Cererea în scris a informațiilor de interes public trebuie să cuprindă următoarele elemente:

a) autoritatea sau instituția publică căreia î se adresează cererea. Instituția publică sesizată este obligată să comunice persoanelor interesate informații de interes public la solicitarea acestora, astfel că potrivit legii instanța poate obliga instituția publică să furnizeze informațiile de interes public solicitate și să plătească daune morale și/sau patrimoniale. Pot fi chemate în judecată având ca temei dispozițiile Legii nr.544/2001 instituția publică și nu funcționarii care lucrează în cadrul instituției.

b) informația solicitată, astfel încât să permită instituției publice identificarea informației de interes public. Legea nr.544/2001 se referă la orice informație legată de activitatea instituției publice, și anume orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile instituției publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației. Informațiile de

înteres public sunt informații care privesc întreaga activitate a instituției cu excepția informațiilor enumerate de art.12 din Legea nr.544/2001.

Legea nr.544/2001 nu impune instituției publice întocmirea unor statistici la cererea cetățenilor, legea obligă la furnizarea acestor informații deținute la un moment dat și în forma în care se găsesc la acel moment. La solicitarea persoanelor interesate instituția a comunicat informația în forma solicitată de petent, atunci când informația solicitată a fost identificată și există.

c) numele, prenumele și semnătura solicitantului, precum și adresa la care se solicită primirea răspunsului. Adresa și numele trebuie comunicate complet deoarece în lipsa acestor date, solicitantul nu a primit informațiile cerute. Solicitarea și obținerea informațiilor de interes public s-a putut realiza la nivelul instituției și în format electronic. Obligația de comunicare din oficiu a anumitor categorii de informații nu a exclus obligația de comunicare la cerere, în formele prevăzute de lege și anume, printr-o comunicare directă solicitantului. În spiritul asigurării accesului la informațiile de interes public solicitat, la nivelul instituție s-a optat pentru această soluție deoarece din varii motive, anumite persoane nu au acces la internet sau nu s-au putut deplasa la sediul instituției.

d) termenul de răspuns diferă, după cum este vorba despre un refuz al comunicării

– în acest caz refuzul comunicării informațiilor solicitate se motivează și se comunică în termen de 5 zile de la primirea solicitărilor, sau de comunicarea informațiilor solicitate. Instituția publică a fost obligată să răspundă în scris la solicitări în termen de 10 zile, sau după caz, în cel mult 30 de zile de la înregistrarea solicitărilor în funcție de dificultatea, complexitatea, volumul lucrarilor de documentare și de urgență solicitărilor. În situația în care durata necesară pentru identificarea și difuzarea informației solicitate a depășit 10 zile, răspunsul a fost comunicat solicitantului în maximum 30 de zile, cu condiția înștiințării acestuia în scris despre acest fapt în termen de 10 zile. În situația în care informațiile solicitate nu au fost disponibile pe loc, persoanele solicitante au fost îndrumate să solicite în scris informațiile de interes public, urmând ca solicitările să fie rezolvate în termenele de 10 sau de 30 de zile. Informațiile de interes public solicitate verbal au fost comunicate de doamna Bone Tunde Emese, persoană responsabilă de informații de interes public.

e) Reclamația administrativă se formulează și se transmite la sediul instituției în caz de refuz sau întârziere nejustificată. Refuzul explicit sau tacit al persoanelor responsabile, de informarea publică directă desemnată de conducerea instituției în conformitate cu Dispoziția Primarului pentru aplicarea prevederilor Legii nr.544/2001 constituie abatere și atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat. Împotriva refuzului se depun reclamații la conducătorul instituției în termenul legal de 30 de zile de la luarea la cunoștință de către persoana lezată. În urma cercetării administrative dacă reclamațiile se dovedesc întemeiate, se va transmite răspunsul persoanei lezate în termen de 15 zile de la depunerea reclamației și răspunsul ce a conținut informațiile de interes public solicitat inițial.

f) acțiunea în instanță – dacă în urma reclamației administrative nu se obțin informațiile cerute, persoana solicitantă poate formula o plângere către tribunal, în termen de 30 de zile de la data expirării termenului de comunicare a informațiilor. Atunci când o persoană se consideră vătămată în drepturile sale, prevăzute în

Legea nr.544/2001, acesta poate face plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază teritorială domiciliază sau în a cărei rază teritorială se află sediul instituției publice. Plângerea se face în termen de 30 de zile de la data expirării termenului prevăzut la art.7 din Legea nr.544/2001. Pe parcursul anului 2020 nu au fost înregistrate acțiuni în instanță.

Dreptul de a avea acces la informațiile de interes public, garantat prin lege, iar comunicarea informațiilor se realizează din oficiu sau la cerere. În cazul informațiilor comunicate din oficiu, instituția publică este obligată să publice și să actualizeze anual un buletin informativ cu acest conținut. Totodată instituția este obligată să dea din oficiu publicității un raport periodic de activitate, cel puțin anual, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a. În perioada analizată nu a fost actualizat buletinul informativ însă s-a publicat raportul de activitate pe site-ul instituției.

Totodată legea reglementează informațiile pe care instituția este obligată să le facă publice fără a exista o solicitare în acest sens. Astfel, instituția publică este obligată să comunice din oficiu următoarele informații de interes public: actele normative care reglementează organizarea și funcționarea autorității sau instituției publice, structura organizatorică, atribuțiile departamentelor, programul de funcționare, programul de audiențe al autorității sau instituției publice, numele și prenumele persoanelor din conducerea autorității sau instituției publice și ale funcționarului responsabil cu difuzarea informațiilor publice, coordonatele de contact ale autorității sau instituției publice, respectiv: coordonatele de contact ale instituției publice, respectiv: denumirea, sediul, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail și adresa paginii de Internet, sursele financiare, bugetul și bilanțul contabil, programele și strategiile proprii, lista cuprinzând documentele de interes public, lista cuprinzând categoriile de documente produse și/sau gestionate, potrivit legii, modalitățile de contestare a deciziei autorității sau a instituției publice în situația în care persoana se consideră vătămată în privința dreptului de acces la informațiile de interes public solicitate. Accesul la aceste informații se realizează la nivelul instituției prin afișare la sediul instituției, publicate pe pagina de Internet a instituției.

În cazul în care solicitarea de informații a implicat realizarea de copii de pe documentele deținute de instituție, costul serviciilor de copiere a fost suportat de solicitant, în condițiile legii.

Anumite informații sunt însă exceptate de la comunicare. Accesul la informațiile de interes public constituie principiu, astfel încât decizia de refuz al comunicării este întemeiată doar dacă se bazează pe una din excepțiile prevăzute în art.12 din Legea nr.544/2001. Se exceptează de la accesul liber al cetățenilor, următoarele informații: informațiile din domeniul apărării naționale, siguranței și ordinii publice, dacă fac parte din categoriile informațiilor clasificate, potrivit legii. Informațiile clasificate sunt informațiile, datele, documentele de interes pentru securitatea națională, care, datorită nivelurilor de importanță și consecințelor care s-

ar produce ca urmare a dezvăluirii sau diseminării neautorizate, trebuie să fie protejate.

Se exceptează de la accesul liber al cetățenilor și informațiile privind deliberările autorităților, precum și cele care privesc interesele economice, dacă fac parte din categoria informațiilor clasificate, potrivit legii, precum și informațiile privind activitățile comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere dreptului de proprietate intelectuală ori industrială, precum și principiului concurenței loiale, potrivit legii, informațiile cu privire la datele personale, potrivit legii. La nivelul instituției au fost publicate pe pagina de Internet a instituției declarațiile de avere și declarațiile de interes.

O altă excepție face referire la informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidențiale ori se pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare. Informațiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricărei dintre părțile implicate în proces se exceptează de la accesul liber al cetățenilor.

Altă excepție invocată de Legea nr.544/2001 face referire la informațiile a căror publicitate prejudiciază măsurile de protecție a tinerilor. Informațiile care favorizează sau ascund încălcarea legii de către o autoritate sau instituție public, nu au fost incluse în categoria informațiilor clasificate și la nivelul instituției acest tip de solicitare a fost analizat ca solicitare de informații de interes public.

Analizând toate cele 27 de cereri identificate la nivelul instituției în materia legii privind liberul acces la informațiile de interes public cuprinse în perioada -anul 2020 analizată, am constatat ca 16 cereri provineau de la persoane fizice și 11 cereri de la persoane juridice. Prin 5 cereri se interesau de utilizarea banilor publici.

În materia numărului efectiv de cereri soluționate în perioada cuprinsă în studiu, cele mai multe au fost soluționate favorabil. Acest indicator este relevant însă în măsura în care îl raportăm la numărul de cereri la care face referire Legea nr.544/2001.

În ceea ce privește categoriile de informații solicitate, cel mai frecvent petenții au cerut informații cu privire la: cheltuieli efectuate din bani publici, informații cu privire la bugetul local, investițiile propuse, situația datoriei publice, salarizarea funcționarilor, hotărâri ale consiliului local, informații despre proiectele de strategii locale, acte normative, reglementari.

Totuși, este important de remarcat faptul că, în perioada analizată nu au fost formulate acțiuni în instanță.

Prezentul raport privind accesul la informațiile de interes public în anul 2020 va fi afișat la sediul U.A.T.oras Jibou și va fi făcut public pe site-ul instituției.

PRIMAR,
Ing. Ghiurco Dan

SECRETAR GENERAL,
Opris Maria

Responsabil cu informații de interes public,
Insp. Bone Tunde Emese

